

RECOMENDACIÓN DO CONSELLO GALEGO DE RELACIÓNS LABORAIS PARA A NEGOCIACIÓN COLECTIVA GALEGA NO ANO 2022

O Consello Galego de Relacións Laborais (CGRL), de acordo co artigo 3 da Lei 5/2008 de 23 de maio, ten como unha das súas funcións esenciais a de: “fomentar e ampliar a negociación colectiva dentro do respecto ao principio de autonomía colectiva consagrado no artigo 37.1 da Constitución Española, e impulsar unha axeitada estrutura dos convenios nos ámbitos territorial e sectorial”.

O Consello, desde a súa creación en 1988, presta unha especial atención a esta materia consciente da súa importancia como elemento vertebrador das relacións laborais dun país, da súa contribución á paz social, ao crecemento económico, á mellora do emprego e da súa calidade e á cohesión social.

Nos últimos anos, obsérvase unha insuficiente evolución da negociación colectiva galega. O compromiso coa negociación colectiva, a certeza das súas bondades e a preocupación pola redución cuantitativa e cualitativa de procesos negociadores e convenios colectivos, levou ao pleno do Consello Galego de Relacións Laborais a aprobar durante os últimos anos recomendacións entre outras cuestións, para axilizar a constitución das mesas, fomentar a utilización do AGA como ferramenta para solventar atrancos que xurdiran, e fomentar o aproveitamento do apoio que dende o CGRL se dá á negociación colectiva e en particular dende a Comisión Consultiva en materia de igualdade, así como suxerindo temas e cuestións tanto materiais como procedimentais a ter en conta polas partes na negociación.

A situación actual mudou radicalmente posto que á situación provocada pola COVID-19, hai que engadir unha conxuntura económica (inflación, problema de subministracións etc) agravada pola invasión de Rusia a Ucraína, o que ten afectado fortemente ao incremento dos prezos da enerxía e das materias primas e as consecuencias que sobre o emprego e as relacións laborais está a ter. Tanto esta circunstancia como a reforma introducida polo RDL 32/2021, do 28 de decembro, de medidas urxentes para a reforma laboral, a garantía da estabilidade no emprego e a transformación do mercado de traballo, foron tidas en conta polo Observatorio de Negociación Colectiva na súa xuntanza do 12 de maio de 2022 para a aprobación unánime, por delegación do Pleno do Consello, da seguinte RECOMENDACIÓN cara á negociación colectiva:

1º. Co debido respecto á autonomía das mesas negociadoras de cada convenio, ás particularidades de cada proceso negociador e ás dificultades que poidan xurdir en cada caso concreto, recoméndase a constitución das mesas de negociación dos convenios colectivos que se atopen denunciados e que corresponda negociar este ano, tendo en conta a situación e afectación á empresa e/ou ao sector da actual situación. No caso de que as partes así o consideren, recoméndase constituír coa maior axilidade as mesas de negociación dos convenios colectivos. A estes efectos, sería conveniente acordar, unha vez constituída a mesa, un calendario de xuntanzas, non excesivamente dilatadas no tempo e que sirva como elemento dinamizador e de estímulo dos procesos negociadores, sen prexuízo da posibilidade de rexistrar os acordos parciais que se vaian acadando.

2º. Na negociación dun convenio colectivo resulta inevitable en ocasións que se produzan discrepancias, diferenzas, problemas ou atrancos que poden levar a bloqueos ou parálises na negociación, e máis nas actuais circunstancias. Galicia conta cunha ferramenta potente, o AGA, da que se dotaron os interlocutores sociais galegos no ano 1992, que se amosa especialmente axeitada para ofrecer pola vía da mediación ou da arbitrase solucións rápidas, imaxinativas e eficaces aos problemas que poidan xurdir. Neste sentido, o Observatorio de Negociación

Colectiva do Consello recomenda ás partes negociadoras dos convenios colectivos facer uso desta ferramenta a través dos formularios de solicitude de mediación ou arbitraje, que se poden atopar no portal web do Consello, no seguinte enlace <https://www.cgri.gal/aga-2/modelo-de-solicitudes/>

3º. Así mesmo, aconséllase ás partes o aproveitamento do apoio que está a prestarse desde o Consello ás mesas negociadoras dos convenios, quen pon á súa disposición persoal xurídico e técnico, instalacións e demais medios para axudar ao desenvolvemento das negociacións. Particularmente, son actuacións que se poden demandar e que teñen a súa canle natural no Consello, entre outras:

- a colaboración coas partes a través da conciliación e mediación
- a convocatoria de xuntanzas
- o funcionamento do organismo como sede de comisións paritarias
- a elaboración de actas das xuntanzas
- os trámites de rexistro e depósito no REGCON (rexistro telemático oficial de acordos e convenios colectivos), previa delegación no persoal do organismo
- un amplo abano de cláusulas tipo
- a axuda cando se requira a tradución puntual ao galego dos textos dos convenios sectoriais por medio dos mecanismos de que dispoña a Administración.

4º. En materia de igualdade e non discriminación, está adscrita organicamente ao Consello a Comisión consultiva autonómica para a igualdade entre mulleres e homes na negociación colectiva, órgano de asesoramento, control e promoción da negociación colectiva e das relacións de traballo colectivas, que ten a facultade e a capacidade de asesorar sobre a redacción de cláusulas que promovan a igualdade e removan discriminacións directas e indirectas por razón de xénero.

5º. En materia de ultraactividade, o Observatorio recomenda facer unha análise pormenorizada das consecuencias que poden ter as cláusulas sobre ultraactividade que estean previstas nos convenios colectivos.

6º. Recoméndase sinalar no texto do convenio colectivo ao Consello Galego de Relacións Laborais como sede da comisión paritaria, o que garante que calquera escrito ou convocatoria que se dirixa a esta remitirase con axilidade aos seus integrantes polo persoal do organismo. En todo caso, é unha obriga legal sinalar un domicilio da comisión paritaria a efectos de notificacións. Do mesmo xeito, a remisión ao AGA, como mecanismo para solucionar as discrepancias que se produzan nas comisións paritarias nos procesos de inaplicación de convenios colectivos, dá cumprida satisfacción ao contido mínimo esixido no artigo 85 do Estatuto dos traballadores.

7º. Aconséllase a correcta cumprimentación das follas estatísticas unha vez finalizada a negociación do convenio colectivo. O Consello conta cunha base de datos dos CNAE, persoas traballadoras afectadas e a súa composición de sexos para subministrar ás persoas negociadoras que o soliciten.

8º. Para a máis áxil xestión dos trámites de depósito, rexistro e publicación dos convenios colectivos, recoméndase engadir á Acta final dos textos unha folla de sinaturas –que permita

identificar debidamente ás persoas asinantes- requisito imprescindible para que os organismos competentes validen os tramites anteditos.

9º-. Recoméndase ás mesas negociadoras facer un esforzo especial para actualizar os contidos dos convenios e acordos, especialmente no que se refire á adaptación ao RDL 32/2021, do 28 de decembro, de medidas urxentes para a reforma laboral, a garantía da estabilidade no emprego e a transformación do mercado de traballo e aqueles que, máis aló da adaptación á legalidade, deberían ser modificados para responder as necesidades reais actuais das empresas e das persoas traballadoras, máis nas actuais circunstancias que requirirán solucións e ferramentas novas e que dean resposta a unha nova realidade. Neste sentido, ademais, enténdese interesante o tratamento polas mesas negociadoras, entre outros, de temas como a prevención de riscos laborais, especialmente con perspectiva de xénero, e a desconexión dixital, os sistemas empresariais de control e, en xeral, as novas tecnoloxías en todo o que poidan mellorar ou afectar aos postos de traballo.

A negociación colectiva emerxe como o instrumento imprescindible para a implantación do teletraballo dunha forma controlada, regulada e con garantías de que se respectan todos os dereitos.

A Lei 10/2021, do 9 de xullo, de traballo a distancia, establece unha marcada atención ao necesario papel da negociación colectiva no ámbito do traballo a distancia.

10ª Tendo en conta a relevancia que se outorga á negociación colectiva respecto da regulación no ámbito da contratación, en virtude da reforma introducida polo RDL 32/2021, cómpre que as comisións negociadoras analicen as condicións específicas de cada sector para que poidan incorporar as condicións máis axeitadas.

Desde o portal web do Consello poden consultarse os boletíns e informes sobre a situación da negociación colectiva galega, o enlace para o rexistro de convenios, o formulario de solicitude para determinar o ámbito de aplicación dun convenio colectivo, así como a información normativa e xurisprudencial relativa á materia. Ademais, está a disposición do público en xeral, na páxina web do Consello, unha base de datos de laudos de eleccións sindicais.